

Verslo teisės grupė
FORESTA
Business Law Group

Advokatų kontora FORESTA įkurta 1991 metais.

Pagrindinė kontoros advokatų specializacija – verslo teisė.

Pagrindinės kontoros teikiamų paslaugų sritys:

- Įmonių ir komercinė teisė
- Bankai ir finansai
- Vertybiniai popieriai
- Konkurencija
- Bankrotas
- Intelektinė nuosavybė
- Informacinės technologijos ir telekomunikacijos
- Draudimas
- Nekilnojamasis turtas ir statyba
- Ginčų sprendimas
- Darbo teisė
- Mokesčiai

Advokatų kontora FORESTA, V. Kudirkos g. 22, 01113 Vilnius, Lietuva. Tel.: +370 5 212 4564 faks: +370 5 212 3749, el. paštas: foresta@foresta.lt, http://www.foresta.lt

ENERGETIKOS TEISĖ

Akcinių bendrovių „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir „Naftotiekis“ reorganizavimas

2005 m. spalio 20 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir „Naftotiekis“ reorganizavimo įstatymo 1 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymą. Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies pakeitime nurodyta, kad akcinių bendrovių „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir „Naftotiekis“ reorganizavimo tvarką bei po reorganizavimo veikiančios bendrovės veiklą ir valdymą reglamentuoja Akcinių bendrovių įstatymas, o privatizavimą – Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymas, jeigu šis įstatymas ar kiti įstatymai nenustato kitaip.

Akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų įsigijimas ir disponavimas jomis

2005 m. spalio 20 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų įsigijimo ir disponavimo jomis įstatymą. Šio įstatymo paskirtis – sudaryti teisinę prielaidą užtikrinti Lietuvos Respublikos viešąjį interesą nacionaliniam saugumui strategiškai reikšmingame ūkinės veiklos sektoriuje, kuriame veiklą vykdo akcinė bendrovė „Mažeikių nafta“, skatinti patikimas, nacionaliniam saugumui grėsmių nekeliančias užsienio investicijas į šią bendrovę, užtikrinti Lietuvai ilgalaikę galimybę importuoti ir perdirbti naftą savo teritorijoje, taip pat siekti užtikrinti efektyvų akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ valdymą ir veiklos rezultatus.

Pagal įstatymo 2 straipsnio 1 dalį Nyderlandų bendrovei „Yukos International U.K.B.V.“ parduodant jos valdomą akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų, kurių nominali vertė šio įstatymo įsigaliojimo metu sudaro 53,7 % bendrovės įstatinio kapitalo, paketą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į šio įstatymo tikslus, vadovaudamasi 2002 m. birželio 18 d. Investicijų sutarties, sudarytos tarp Rusijos Federacijos OAO „Yukos“ Oil Corporation, Nyderlandų ribotos atsakomybės bendrovės „Yukos Finance B.V.“, JAV kompanijos „Williams International Company“, akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatomis arba kita tvarka, suderinta tarp Nyderlandų bendrovės „Yukos International U.K.B.V.“ ir Lietuvos Respublikos

Vyriausybės, turi teisę valstybės vardu įsigyti Nyderlandų bendrovės „Yukos International U.K.B.V.“ parduodamą akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų paketą bei Nyderlandų bendrovės „Yukos International U.K.B.V.“ turimas teises ir pareigas pagal Investicijų sutartį bei susijusias sutartis.

Investicijų sutartyje nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmumo teisės įsigyti „Yukos International U.K.B.V.“ parduodamas akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijas bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisės ir pareigos pagal kitas sudarytas ar ateityje sudaromas sutartis dėl akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų įsigijimo gali būti perleidžiamos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir minėtose sutartyse nustatyta tvarka (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis).

Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad lėšų šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms akcijoms įsigyti Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, nusprendžia skolintis valstybės vardu.

Valstybės vardu pasiskolinta suma neturi viršyti 3 milijardų litų. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytos akcijos, jeigu jas nuosavybės teise įsigyja valstybė, ir kitos valstybei nuosavybės teise priklausančios akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijos Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu gali būti parduodamos netaikant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo nuostatų.

Valstybės pajamos, gautos pardavus akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijas, naudojamos pasiskolintoms lėšoms grąžinti ir su jomis susijusioms išlaidoms dengti, o viršijančios pasiskolintų lėšų sumą bei išlaidas, susijusias su skolinimusi, pervedamos į Privatizavimo fondo sąskaitą (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalis).

Pardavus akcijas, valstybė turi išlaikyti nuosavybės teise akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų, kurių nominali vertė sudarytų ne mažiau kaip 10 procentų šio įstatymo įsigaliojimo metu, šios bendrovės įstatinio kapitalo paketą ir galimybę daryti įtaką esminiams valdymo sprendimams bendrovėje (Įstatymo 3 straipsnio 2 dalis).

Pažymėtina, jog akcijų perleidimo sandorių dalyviams, kai jie įgyvendina šiuos sandorius, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių rinkos įstatymo reikalavimai pateikti privalomą oficialų pasiūlymą bei vertybinių popierių pirkimo-pardavimo sandorius sudaryti vertybinių popierių biržoje netaikomi (Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis).

DRAUDIMO TEISĖ

Draudimo įstatymo pakeitimas ir priedo papildymas

2005 m. spalio mėn. 18 d. priimtas Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymo 210 straipsnio pakeitimo ir priedo papildymo įstatymas, kuriame numatyta Priežiūros komisijos pareiga informuoti Europos Bendrijų Komisiją ir kitas Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas apie draudimo veik-

los licencijos išdavimą draudimo įmonei, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai yra užsienio valstybės juridinio asmens ar asmenų dukterinė įmonė. Šiuo atveju Priežiūros komisija taip pat turi pateikti informaciją apie grupės, į kurią įeina dukterinė draudimo įmonė, struktūrą. Jei draudimo įmonė tampa dukterine draudimo įmone, Priežiūros komisija informuos apie užsienio valstybės juridinio asmens ar asmenų įgytas draudimo įmonės akcijas.

Keleivių ir krovinių vežimo laivais licencijavimas

2005 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1302 Dėl keleivių ir krovinių vežimo laivais Lietuvos Respublikoje ir tarptautiniais maršrutais licencijavimo taisyklių patvirtinimo pakeitimo“. Keleivių vežimo laivais vidaus vandenimis Lietuvos Respublikoje, keleivių ir krovinių vežimo laivais vidaus vandenimis tarptautiniais maršrutais bei keleivių ir krovinių vežimo laivais jūra tarptautiniais maršrutais licencijavimo taisyklės nustato licencijų verstis keleivių vežimu laivais vidaus vandenimis Lietuvos Respublikoje, verstis keleivių ir krovinių vežimu laivais vidaus van-

denimis tarptautiniais maršrutais bei verstis keleivių ir krovinių vežimu laivais jūra tarptautiniais maršrutais išdavimo, šių licencijų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, licencijų papildymo ir patikslinimo atvejus, tvarką ir sąlygas.

Kodo suteikimas Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registro objektams

2005 m. lapkričio 7 d. priimtas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymas „Dėl unikalios identifikavimo kodo suteikimo Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registro objektams tvarkos aprašo patvirtinimo“.

FINANSAI IR MOKESČIAI

Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų viešinimas

2005 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos finansų ministras priėmė įsakymą „Dėl informacijos apie Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinius mechanizmus viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės). Taisyklės nustato bendrąsias nuostatas, kurių turi laikytis Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų administravime dalyvaujančios institucijos ir paramos gavėjai, skelbdami informaciją apie finansinius mechanizmus ir apie pagal šiuos mechanizmus bendrai finansuojamus projektus. Už bendrosios informacijos apie finansinius mechanizmus viešinimą yra atsakinga koordinavimo institucija (Lietuvos Respublikos finansų ministerija).

Smulkaus ir vidutinio verslo plėtra

2005 m. lapkričio mėn. 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 887 „Dėl smulkaus ir vidutinio verslo plėtros“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas), kuriuo nustatyta, kad UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – Bendrovė) teikia garantijas, kuriomis užtikrinamas smulkaus ir vidutinio verslo paskolų grąžinimas kredito įstaigoms bei teikia mikrokreditus smulkaus ir vidutinio verslo subjektams ar administruoja jų teikimą.

Nutarimas papildytas nuostata, kad garantijos teikiamos tik toms kredito unijoms, kurios vykdo Lietuvos banko nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus ir yra įtrauktos į Lietuvos centrinės kredito unijos patvirtintą kredito unijų, turinčių teisę išduoti paskolas su valstybės garantija, sąrašą. Nutarta, kad Bendrovė iš ūkio subjektų ar kredito įstaigų gautus prašymus suteikti garantiją turi išnagrinėti ne vėliau kaip per mėnesį nuo reikiamų dokumentų jai pateikimo. Sprendimą suteikti garantiją priima bendrovės valdyba.

Lengvatinis 5 procentų pridėtinės vertės mokesčio tarifas

2005 m. lapkričio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2004 m. balandžio 27 d. nutarimo Nr. 475 „Dėl vaistų ir medicinos prekių, apmokestinamų taikant lengvatinį 5 procentų pridėtinės vertės mokesčio tarifą, grupių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Gyventojų pajamų mokestis asmenims verčiantiems individualia veikla pagal verslo liudijimus

2005 m. lapkričio 21 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1797 „Dėl verslo liudijimų išdavimo gyventojams tvarkos“ pakeitimo“. Šios tvarkos 3.2. punkto pakeitimu rekomenduojama savivaldybėms nustatyti mažesnę pajamų mokestį gyventojams – neįgaliesiems (iki 2007 m. birželio 30 d. ir invalidams), asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių, gyventojams, kurie vieni augina bent vieną vaiką iki 18 metų, sutuoktiniams, auginantiems tris ir daugiau vaikų iki 18 metų arba neįgalų vaiką (iki 2007 m. birželio 30 d. ir invalidą), taip pat bedarbiams, kurie nustatytą tvarką įregistruoti teritorinėse darbo biržose.

Metinės mokesčių deklaracijos priedai

2005 m. spalio 26 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko įsakymu pakeista metinės pajamų mokesčių deklaracijos priedo „Lietuvoje atskaitytino užsienio valstybėje išskaičiuoto (sumokėto) mokesčio apskaičiavimas“ forma Nr. FR0462U, patvirtinta šios formos užpildymo tvarka. Taip pat pakeista deklaracijų Nr. FR0462S, Nr. FR0462S33, Nr. FR0462S15, Nr. FR0462S0 ir deklaracijų priedų užpildymo tvarka.

Rinkliavos

2005 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl valstybės rinkliavos objektų sąrašo, šios rinkliavos dydžių ir mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo, kuriuo pakeistos rinkliavos už licencijas verstis keleivių ir krovinių vežimu laivais.

ADMINISTRACINĖ TEISĖ

Administracinė atsakomybė

2005 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos Administracinių teisės pažeidimų kodekso papildymo 41⁸, 41⁹ straipsniais ir kodekso 85, 88, 187,

233, 259¹, 262, 320 straipsnių pakeitimo įstatymą. Administracinių teisės pažeidimų kodekso 41⁸ straipsnyje nustatoma atsakomybė už Lietuvos Respublikos garantijų komandiruoties darbuotojams įstatymo pažeidimus, o 41⁹ straipsnyje – už Lietuvos Respublikos įstatymo dėl darbuotojų dalyvavimo priimančius sprendimus Europos bendrovėse pažeidimus.

Socialinių įmonių, valstybės biudžeto lėšų paramos gavėjų prekių, paslaugų ar darbų pirkimas

2005 m. lapkričio 10 d. priimtas Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymas „Dėl socialinių įmonių, valstybės biudžeto lėšų paramos gavėjų, nesančių perkančiąja organizacija pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės). Pagal Taisyklių 2 punktą paramos gavėjas vykdo pirkimą remdamasis sudaryta su administruojančia teritorine darbo birža Subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos sutartimi dėl suteiktos paramos iš

valstybės biudžeto lėšų panaudojimo pagal paskirtį siekiant užtikrinti sėkmingą vykdomos veiklos įgyvendinimą. Už prekių, paslaugų ar darbų atlikimo pirkimų tinkamą vykdymą yra atsakinga perkančioji organizacija (Taisyklių 3 punktas).

Asmeninės apsaugos priemonės

2005 m. lapkričio 11 d. priimtas Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas „Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. 69 „Dėl techninio reglamento „Asmeninės apsauginės priemonės“ patvirtinimo“ pakeitimo“.

VYKDOMŲJŲ DOKUMENTŲ VYKDYMAS**Sprendimų vykdymo instrukcija**

2005 m. spalio mėn. 27 d. Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro įsakymu buvo patvirtinta Sprendimų vykdymo instrukcija ir ankstesnė 2002 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro įsakymu Nr. 432 patvirtinta Sprendimų vykdymo instrukcijos redakcija pripažinta netekusia galios. Sprendimų vykdymo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso vykdymo procesą reglamentuojančios dalies taikymo tvarką,

vykdant įstatymų numatytus vykdomuosius dokumentus, vykdymo išlaidų dydį, apmokėjimo ir atleidimo nuo jų tvarką. Instrukcijoje įtvirtinti pakeisti bendrųjų vykdymo išlaidų ir atlyginimo antstoliui už vykdomojo dokumento įvykdymą dydžiai ir skaičiavimo tvarka vykdomiesiems dokumentams, kuriuose išieškotinos sumos yra mažesnės, nei 200 Litų. Instrukcijoje taip pat numatyta, jog asmuo, pageidaujantis varžytynėse dalyvauti raštu, privalo antstoliui pateikti rašytinį patvirtinimą, kad nėra kliūčių dalyvauti varžytynėse bei nustatyti kiti pakeitimai.

VERTYBINIŲ POPIERIŲ, DOKUMENTŲ BLANKŲ, BANDEROLIŲ, OFICIALIŲ ŽYMĖJIMŲ ŽENKLŲ GAMYBA

2005 m. spalio mėn. 18 d. pakeistas Lietuvos Respublikos vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų gamybos įstatymas. Šiuo pakeitimu numatyta, kad Vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų registras yra ir Europos sąjungos institucijų nustatytų privalomai naudoti Lietuvos Respublikoje vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų, priskir-

tų technologinės apsaugos lygiui ir grupei, duomenų bazė. Taip pat pakeista Vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų technologinės apsaugos nustatymo komisijos (toliau – Komisijos) formavimo tvarka. Vietoj į Komisijos sudėtį įėjusių dviejų Teisingumo ministerijos atstovų, numatyta, kad ją sudarys Lietuvos teismo ekspertizės centro ir Lietuvos policijos Kriminalistinių ekspertizės centro atstovai.

IVAIRŪS

- Konvencija dėl įrodymų civilinėse arba komercinėse bylose paėmimo užsienyje, sudaryta Hagoje 1970 m. kovo 18 d., ratifikuota Lietuvos Respublikos 2000 m. balandžio 13 d. įstatymu Nr. VIII-1626, skelbta „Valstybės žiniuose“ – 2000 m. Nr. 44, bus taikoma santykiams tarp Lietuvos Respublikos ir Graikijos nuo 2005 m. lapkričio 28 d.;
- 2005 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. 730 „Dėl piliečių, kuriems atlyginama pinigais už valstybės išperkama žemę, mišką ir vandens telkinius, ir piliečių, kuriems atlyginama pinigais, kai jie atsisako perduodamo neatlygintinai nuosavybėn naujo žemės sklypo individualiai statybai mieste, sąrašų sudarymo ir atlyginimo tvarkos“ pakeitimo“;
- 2005 m. lapkričio 10 d. priimtas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus įsakymas „Dėl žemės sklypo ribų ženklavimo“;
- 2005 m. lapkričio 11 d. priimtas Valstybinės lošimų priežiūros komisijos nutarimas „Dėl Valstybinės lošimų priežiūros komisijos 2002 m. sausio 11 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl lošimos organizuojančių bendrovių finansinių ataskaitų sudėties ir jų pateikimo Valstybinei lošimų priežiūros komisijai tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“;

- 2005 m. lapkričio 14 d. priimtas Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymas Dėl piliečių ir kitų asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnyboje taisyklių patvirtinimo;
- 2005 m. lapkričio 2 d. priimtas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas „Dėl projekto vykdytojo ir (arba) partnerio, pretenduojančio gauti arba gaunančio paramą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento 1 prioriteto „Socialinės ir ekonominės infrastruktūros plėtra“ 1.3. priemonę „Aplinkos kokybės gerinimas ir žalos aplinkai prevencija“, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“;
- 2005 m. lapkričio 17 d. priimtas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas „Dėl gamintojų ir importuotojų registravimo taisyklių patvirtinimo“;
- 2005 m. spalio 29 d. Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus įsakymu buvo pakeistos ir nauja redakcija išdėstytos Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklės (toliau – taisyklės), skirtos muitinės pareigūnams, atliekantiems prekių maito įvertinimo kontrolę, vadovaujantis muitinės veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Taisyklės reglamentuoja prekių muitinės vertės tikrinimus muitinio įforminimo metu ir po muitinio įforminimo.